

להתראות !

בימים אלה, כשמידי שבוע מופיע בדברי הכפר שם אחר -
 של אחד הנוסע להודיך בבית שאן -
 של אלה הנוסעים לעבוד בקיבוצים ברחבי הארץ -
 ואלה המתגייסים לצבא -
 ברצוני להביא כמה מילות תודה.
 שמונה עשרה שנים שהיו מקסימות, מלאות תוכן, טוב ורע, עברו
 על כולנו.

שנים שבהן ישבנו ליה ספסל הלימודים ורכשנו דעת,
 שנים שבהן למדנו לעבוד כמו שצריך, וכאשר צריך התווכחנו,
 התרגזנו והרגזנו אחרים, קיבלנו חינוך,
 למדנו לחשוב ולהתעניין בנעשה סביבנו,
 אהבנו לקבל אך גם למדנו לתת כשצריך.
 אבי בטוחה שבצאתנו אין אנו יוצאים בידיים ריקות וכל אחד
 בדרכו שלו.
 ברצוני להביע בזאת את תודתנו לכל אלה שעזרו לנו להגיע
 למה שהגענו.
 בקוה שבתראה בעוד מספר שנים, פה, בכפר הבשיא.

להתראות

עפרה

* בחולה בוער, כנראה. עובדים בשלוש משמרות, מזה ששה שבועות בערך.

* כולנו לומדים:

זמי - קורס למתמטיקה בתל-חי
עמי - 5 נושאים שונים, גם הוא בתל-חי;

מיכאל ד' - כלכלה בצפת (שלוחת האוניברסיטה)

רות גולן ושריטה - פסיכולוגיה, בצפת (שלוחת האוניברסיטה)

ברכת הצלחה לכולם.

* הגיעה אלינו לפני כשבוע חבילה גדולה ובה תמרים וגלויה צבעונית. קראנו את הגלויה: "לילדי כפר-הנשיא בתודה על המתנות ששלחתם לנו. בברכה מילדי כפר-רופין". החבילה ותוכנה גרמו שמחה רבה לילדינו שנהנו מן השי ובשמים. אנחנו מודים לידידנו בכפר-רופין.

* באחד מדפי העלון תמצאו הודעה על יום הילד, הבא עלינו לטובה בחג החנוכה. באותו תאריך בקדיש ב"דברי הכפר" מדור מיוחד לנושא והננו מבקשים מהחברים למסור חומר מתאים: ספורים, שירים, (כתובים ע"י הילדים) בדיחות וכד' - הכל יתקבל בברכה.

* עברנו ליד המחסן הנבגדים וראינו "טלאי" נוסף בהרכבה, לא התעצלנו, כנסנו ושאלנו והתברר לנו כדלהלן: אמנם אנו עומדים (זה מספר שנים, ברור השם!) לפני בית המחסן החדש, אך האישור בתקבל רק עתה ועד שהבנין יעמוד על תילו יחלוף זמן לא מועט ובנתיים - מתפוצצים... ועל כן התוספת...

ימי הולדת

15/11 - מקס חייט
16/11 - קרול לופוב
17/11 - רחל (חלפון) וייס
- מר יודיקין
18/11 - הרבי ג'קסון
- רובן פורסטר

ימי נשואין

20/11 - ג'וליה וארשה ניצן
20/11 - שוש וזמי בן-צבי

* בשבת היה גיוס בפרדס. מתוך כ-30 החברים ש"הוזמנו" הגיעו כעשרה. אין בדעתנו לצעוק חמס, כי לא זה הפורום המתאים. שמענו שהעניין במצא בטיפול והרינו מקוים כי יודיענו בקרוב על התוצאות, בכל אופן - האוירה היתה נעימה, האשכוליות בקטפו בליווי שיחה מאלפת על האופנה החדשה של טפוח יחסי אנוש, ספרות ושירה וכיוצא באלה נושאים שברומו של עולם. כל מי שלא בא - הפסיד!

יורשה לנו לציין כי ראוי מאד לדון בענין ההשתתפות הצנועה אחרת נמצא שמספר המשתתפים בגיוס הבא ישאף לאפס!

* חילופי גברי: איזק מקבל מהברי ש' את מפתחות הממלכה דהיינו, את מפתח חדר סידור העבודה, אנו מאחלים לו ולכולנו שסידור העבודה ימשיך להתנהל בשקט ובלי בעיות "גדולות" - בלי בעיות קטנות אי אפשר - ושאלנו במשיך לא-לשמוע על קסטרופות ומשברים.

* טרי ויטהאם התגייס לפני כשבועיים.

* בורית גולן עוברת עתה במסגרת שרותה בצבא, קורס מזורז מאד להוראה, לאחר סיומו תצא להורות בישובי-ספר. בהצלחה.

* דבורה קבלה דיחוי לגיוסה, עה מרץ 1971. סמוך למועז זה תשוב הביתה.

* יורם בן-חיים יצא זו הפעם השנייה, להפלגה. הפעם זה לתקופה של שלושה חודשים.

* בתיה ויטהאם אחראית לחדרי החולים בתקופת העדרה של מיכל. בודאי זכור לחברים כי מיכל יצאה לקורס לטיפול בחולים כרוניים.

* מצבר של לן וינטרוב משתפר. שמענו שהורשה כבר לרדת לראות טלביזיה.

* כתה י"ב מביה"ס בצפת עובדת השבוע בכפר הנשיא. אחראית עליהם - דינה בן צבי.

* ב-3/11 ירדו 2 מ"מ גשם. ס"ה מ-19.8 מ"מ. 1/10/70

* ג'ייסון במילואים. ממלא מקומו כמרכז הפרדס: ג'ורג'.

* אלפי חזר מחו"ל ובאמתחתו הזמנות באות למפעל.

היה איש ואיבד עור

לפני שלש שנים, כשכל בני המשפחה היו בדרך לשליחות באנגליה, יצאו באניה שרוב רובה היה תפוש ע"י צליינים. כמחווה יוצא מן הכלל שהתה האניה חצי יום באי רודוס ויצאו לעיר העתיקה קנוסוס. בסיוור נתקלבו בזוג ישראלי צעיר שאף הוא היה בדרך לאנגליה, פניו מועדות לשליחות אך בתנועת "השומר הצעיר". בנסיבות כאלו לא פלא שהתידדו עם הצעירים שספרו שהם שרה ודני גלבע מקבוצ כפר-מנחם ושלא מזמן התחתנו.

במשך השנתיים שהייתי שליח בתנועת "הבונים" בהנינו מידדות משפחה צעירה ונחמדה זו. דני היה שליח בבון, מדריך בחסד, מוכן לשתף פעולה ובעל גישה בריאה ונבונה לדברים שהתרחשו בתוך התנועה הקיבוצית ובארץ. ועכשיו הודיעו לנו שהוא נהרג בתאונת דרכים. איך יכול אדם פשוט להגיב על אובדן רע? מה אפשר לכתוב לאשה צעירה ששתי בנותיה הקטנות רק מעט נהנו מחיבו של אביהן? בבצר ממני להגיע ללוויתו והדברים בלב מעיקים על רוחי. מדוע לא כתבתי לו מאז שובי הביתה? מדוע לא פרסמתי ברבים את ההבנה ההדדית שלו את עבודתו? מדוע לא הספקתי לראות אותו לפחות פעם אחת אחרי שובנו? איבני יודע.

רזים גדולים בעולם זה וערך הידידות בל ישוער. נעלם חבר יקר, נתאלמנה אשה חמודה והלב מלא עצב.

אני מאשים

אני מאשים את מפעל "הבונים" בחוסר מחשבה משווע! אחרת פסולת בית היציקה המורחקת במשאיות לא היתה נשפכת בערימות מכוורות ע"י הנחל. "אחריות הקבלן המוביל!" תגידו - חפשו קבלן אחר! יכולתם לעשות שרות טוב לציבור, לרבות ילדים שנוסעים באוטובוסים יום יום, אילו פקדתם על אותם נהגי המשאיות לשפוך את הפסולת למחצבה הישנה המסכנת כל מכונית מתקרבת. "קשה לגשת למחצבה!" תענו. היו צדיבים ושכרו מחפר לישר את הגישה למחצבה!

אני מאשים את מפעל "הבונים" בחוסר טיפול בסביבת בניניו. "כמו כל בית חרושת בארץ" תצטדקו - מוטב שבית חרושת קיבוצי יתן לפועליו כרי דשא למנוחה ועצי נוי לצל! ואילו כתוספת לכל הפועלים העובדים במפעל שכרתם פועל לספל בדשא, בנקיון ופינוי - היה זה משנה את מאזן הרווח וההפסד שלכם?

חשופים בקומנדקאר

בשתי השבתות האחרונות יצאו שתי קבוצות חברים לסיור בג' בל רוס. אין ספק שאנו אסירי תודה לאלוף משנה אפרים חירם (המח"ט) על כל המאמצים שהשקיע בארגון בקורים אלה עבורנו. כן יבואו על הברכה כל פקודיו שהובילו והסבירו ולוו בשתי שבתות אלו. בקווה שנוכל לגמול לחיילי אותן יחידות במשך החגים הבאים באיזו שהיא דרך. הפגם היחיד היה שבשבת השניה היו חברים שברשמו לטיול ולא יכלו להשתתף. חבל שלא טרחו להודיע לי או לאנשים שברשמו ב"רזרבה" של הרשימה ובאשר לטיול עצמו: איזה בוף אדיר, איזו הרגשה להביט ב"פתח-לאבד!" ויש עוד פליאות שהשתיקה יפה להן. לא חסרו חוויות: הסבר שוטף מפי אלי המכיר היטב את האזור; כמה מחברותינו חבושות בכובעי פלדה שגרמו לגלי צחוק בקומנדקאר השבי - מה הצחוק? אשמתן היא שהכובע נתמך בכתפיים? לא לכל אחד אזניים גדולות! פסגות, מדרובים קרחים, רוח עזה ביום סתוי חם. חוויה בלתי נשכחת. אולי אחרי החורף יינתן לחברים נוספים להתרשם מהוד החרמון וממעשי האדם.

יש המשך...

סוף סוף מצאתי את יעודי!
 בשבת האחרונה עליתי על עקבותיו של "איש המועדון הבוראי".
 העובדות משכנעות, הסימנים ברורים - באזורנו מתגורר יצור מוזר שדומה
 לא במעט במנהגיו לאיש השלג הבוראי של הרי ההימלאיה - "היטי". תפקידי
 ברור עכשיו: עלי לתור ולחפש עד שאמצא את "הומו מועדוניקוס קבוציוס".
 איך נראה יצור זה? איש אינו יודע אבל ידוע שגוריו משאירים גלדים
 וורודים או אפורים המכונים "מסטיק" ע"י השבטים המקומיים; היותר מבורגנים
 משאירים עקבות של קליפות גרעינים והטיפוס הבוגר משאיר הפרטה עוד
 יותר מוזרה - בדלי סיגריות בכל מקום אך בעיקר על הרצפה. לפני שנוע
 התרחש כנראה מאורע חשוב בקרב יצורים אלה, שהבני מכנה "שמטי". הם התקהלו
 סביב לאליל שלהם - אריגז שחור עם פנים טפשיים של זכוכית - וערכו לו
 פלחן מיוחד. המושבים היו מסודרים שורות שורות ובכל מקום סימני האקסטזה
 שלהם - קליפות גרעינים מתחת לפסנתר, מתחת לדלפק, מתחת לכסאות בוח;
 ספלים מלוכלכים בכיור, טופי מעור בכוח על-אנושי לתוך הרצפה; סימני
 רגליים כמעט אבשיות על שלחן אחד (אני משער שיצורים אלה דומים לקופים
 אך פחות אינטליגנטיים) ומאפרות מלאות קטורת. ולשם מה? אולי עוד יעלה
 בידי לכתוב את המחקר הראשון. לעת עתה תאור קצר: מבנה גוף מקופל -
 נוהג לשבת יותר מללכת; פיו בע בעצבנות ופולט קצף קליפות, מעלה עשן
 ברגעי התרגשות, עינים מרובעות, משמיע בביחות "שלי", "איכפת לי" וממעט
 בדבורים. כל היודע על אודות הומו מועדוניקוס מתבקש למסור ל"ארכיון
 המוזיאון להתנוונות האדם בתנועה הקיבוצית".

איפה הן הועדות ההן?

אחרי הצלחתנו בשריפה בצאן הכריזה ועדת המשק שנסיבות השריפה
 ייחקרו. ומאז - - - ?

אריק

בהמשך הדיון על חופש הפרט בחברה המתוקנת

שמחתי לתגובתם הנמרצת של חברי רביט, בעל פה וכן בכתב מעל דפי
 "דברי הכפר", לכתבה של קולין באותו נושא שהתחלנו לדון בו בערב יום
 הכפורים. תגובתם זו של החברים היא סימן לכך שהם תפסו היטב את משמעות
 הדברים שקולין קבע בצורה כה פסקנית ודמגוגית, כאילו הם דברים פשוטים
 כל כך. הבעיה שהועלתה אינה פשוטה כלל, ואי-הסכמה לקביעותיו של קולין
 אינה בהכרח הוכחה לכך שחברים לוקים ביכולת תפיסתם האינטלקטואלית.

אין אנחנו מצטיינים בפעילותנו הרעיונית והתאורטית במהלך חיינו
 היומיומיים, אך יש בנו חוש בריא וטוב המאלץ אותנו להגיב במרצות כאשר
 מותקפים יסודות קיומנו בחברה מתוקנת וכאשר בשקפת סכנה ליסודות אלה.
 ההדגשה כאן היא על היסודות, ולא על הצורות של חיינו. הצורות יכולות
 להשתנות בהתאם לבסיון החיים, התחלפות הדורות, שינוי האופנות והרצונות,
 אך היסודות אינם ניתנים לשינויים, אלא אם נרצה לפרק את החברה הקיבוצית
 כצורת חיים מתוקנת.

קולין קבע שהעקרון של ביטוי הפרט ובחירתו יותר קדושים מהשקפותיו
 על בעיות העולם. אם כך הדבר, למה לנו לבחור בחיי קיבוץ דוקא? אנחנו
 בחרנו בצורה הזאת של חברה מפני שיש לנו השקפות עולם מסוימות מאוד, על
 צדק חברתי, שיוויון בין אנשים, חיים משותפים עם הזולת על רמה גבוהה
 של מוסר חברתי ואישי כאחד, מלבד השקפותינו על הציונות, הסוציאליזם
 וכו'.

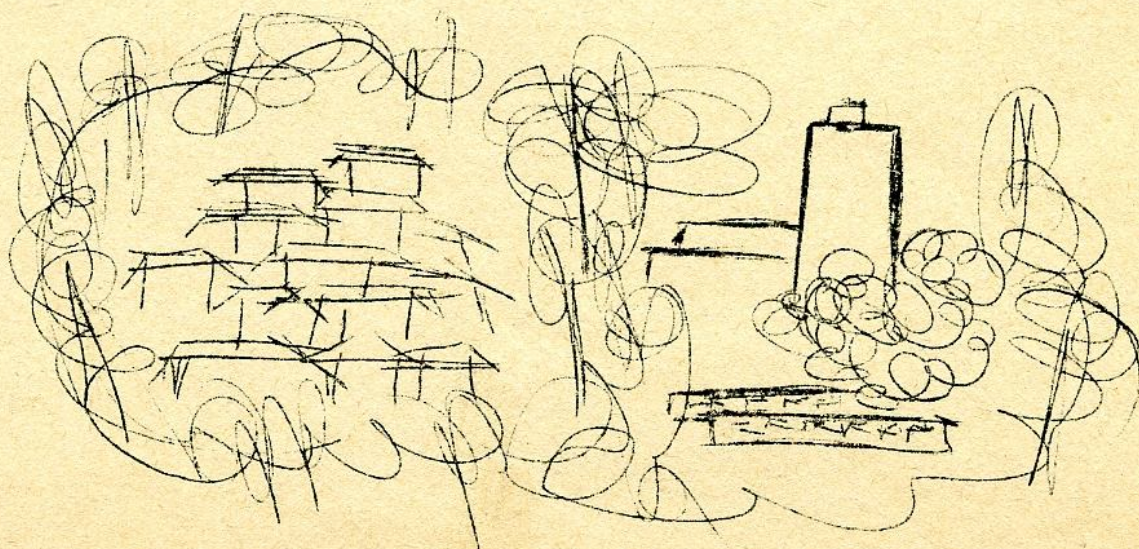
יש המשך...

אם היינו מחפשים את "חופש הפרט, בטויו ובחירתו החופשית" לפני כל הדברים האלה, הרי היינו מוצאים אותם קודם כל באותה החברה שנחרבו לבטוש אותה מפני שהיא אינה מספקת אותנו מבחינה נפשית ועקרונית כחברה מתוקנת, בהשקפת עולמה ובהדגשתה את חופש הפרט ובחירתו, וכל האמצעים כשרים להשגתם. אנחנו בחרנו בבחיית חברה משותפת ומתוקנת בהבנה ברורה מראש, שקיומה של חברה כזאת בהכרח מגביל את הבחירה החופשית של הפרט ושאינו מנוס ממגבלות אלה. המגבלות אינן רצויות לנו ויש לצמצם אותן ככל האפשר, ולהמנע מהצבת מגבלות כאשר הן אינן חיוניות לקיום חברה מתוקנת על כל מה שמשתמע ממושג זה. בדמה לי, שעל אף "הגבלת הפרט לטובת הכלל" שגזרנו על עצמנו, קיימים במסגרת החיים שלנו סיכויים טובים יותר לפרט להתפתחותו האישית, להגשמת רצונותיו ולביטוי אישיותו, מאשר בחברה הקפיטליסטית החופשית.

הדרישות שהחיים החברתיים שלנו מעמידים לפני הפרט, מחייבות אותו לרמת מוסר גבוהה הרבה יותר מאשר מסגרות חיים אחרים. ההתחייבות ההדדית, ההתחשבות ההדדית והיחסים ההדדיים בקיבוץ, הם כאלה, שבלי רמת מוסר גבוהה אין אפשרות לקיימם הלכה למעשה. לפי דעתו של קולין, ישנם לאדם שני מישורים של מוסר והתנהגות, האחד במעשיו בתוך החברה והשני בהתנהגותו בתוך ד' אמותיו. האם הוא חושב באמת ובתמים שאישיות האדם מפוצלת מטבעה, ושיתכן לקיים רמת מוסר הפוכה בחדרו לעומת הרמה הנדרשת ממנו כחלקו בחברה המשותפת? בסיון החיים שלי מלמד אותי, לפחות, שהאדם מהווה בדרך כלל יחידה של שלמות אחת שאינה ניתנת לחלוקה למישורים שונים ומשובים. לא אחזור כאן על הדברים שנכתבו כבר, על יחסי הגומלין בחברה הקיבוצית בין מעשי הפרט לבין החברה הסובבת אותו, והדוגמה המחבכת המשפיעה באופן מוחלט על ילדיו בכל ענין שהחברה מתירה או אוסרת אותו.

ולבסוף על נכונותו של קולין ודרישתו הנמרצת להחזיר לפרט את החופש שנגזל ממנו (אגב, מי גזל אותו? האם לא הוא עצמו ויתר עליו מתוך הכרתו העמוקה שבלעדי זאת אין אפשרות של קיום צורת חיי חברה כפי שהוא רוצה בהם?) "ואפילו על חשבון ליכוד החברה ואפילו על חשבון הטעם הטוב". מהו טעם החיים, תרבותם ויופיים הנעלה אם לא הטעם הטוב, ומה מבדיל את האדם בכלל מיתר ייצורי החיים, אם לא הטעם הטוב במובנו הרחב ביותר? האם ההצלחה הכלכלית או סיפוקם של יצרים אישיים בלבד ממלאים את החיים תוכן וטעם שכדאי לשאוף אליהם? אם היינו מוכנים בקלות רבה כזאת לוותר על הטעם הטוב שבחיים, מה היה נשאר לנו?

שמואל ח.

זה זמן רב לא הופיע מדור זה בדברי-הכפר והסיבות הן מרובות, חלקן באשמתני וחלקן בבסיבות בלתי תלויות בי. בכל אופן, עירית נמצאת אצלנו כבר די הרבה זמן ואנו יודעים מעט מאד על למודיה באנגליה ותוכניותיה בשטח העבודה שבו התמחתה. ביצתיים רואים אותה על יד הדלפק...

בעצם, איזה קורס עברת באנגליה?

זה היה קורס אוניברסיטאי לעבודה סוציאלית. בשנה הראשונה השתתפתי בקורס מרכזי שהיה מורכב מסמינרים, הרצאות והצגת מקרים, של מחלקת האם והילד, ומח' גיל הבגרות ומבוגרים. אבל מטרת השתתפותי ועיקר התעניבותי היו בשטח יעוץ משפחתי.

האם בחרת לך מכל השטחים האלה את ההרצאות שענינו אותך במיוחד? לא, למעשה יש קורס כללי שכל אחד חייב לעבור אותו. אחר כך אפשר להתמחות בשטחים מיוחדים, ואת זאת למעשה עשיתי בשנה השניה.

מי מתקבל לקורסים אלה?

בדרך כלל רופאים ופסיכיאטרים. אני התקבלתי בהמלצת הברית (של התנועה הקיבוצית) שלמעשה גם מימנה את הקורס.

האם הבעיות שהציגו לפניכם, למשל בשטח המשפחה, הן אותן הבעיות שגם אנו במסגרת הקיבוצית האופיינית שלנו - גם כן נתקלים בהן? תראי, הדגש הוא על חיי המשפחה. אדם הוא אדם בין שהוא גר בקיבוץ או בעיר ולכל זוג יש בעיות דומות. אולי למשפחה בעיר מתוספת גם הבעיה הכלכלית, שעלולה להביא את בני הזוג לתסבוכות - דבר שזוג בקיבוץ פטור ממנו.

את לא חושבת שיש למשפחה בקיבוץ בעיות ספציפיות, שאין למשפחה בעיר?

אין כאן שום קשר. הדגש הוא על הדינמיקה של המשפחה, בעיקר של המשפחה המצומצמת (גבר, אשה, ילד). קובעים כאן יחסי הגומלין בין בני המשפחה, בין גבר ואשה, אשה וילד, ילד והורים וכו' וכו'.

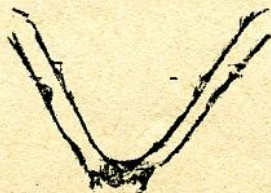
ובעתיד, איפה תעבדי?

בקרב תהיה לי ישיבה עם מזכירות האחד ויחליטו, אני מקוה, על עבודתי. הכוונה שאעבוד בגליל ושיקימו כאן מין צוות עובדים שיעבדו בשיתוף עם התחנה לילד, ועם רופאים ופסיכיאטרים. תחנה ליעוץ משפחתי במובן הרחב ביותר.

האם תעבדי גם במשק שלנו?

לדעתי זה מאד לא רצוי שחבר יעסוק בעבודה כזאת במשקו הוא. המשק עצמו הוא מין תא משפחתי מורחב ואני בהחלט חושבת שאסור לי לטפל במקרים בתוך הבית שלי.

יש המשך...

האם ישנן כבר מסגרות כאלה, עליהן דברת, במשקים או אזורים אחרים?

אני חושבת שזה יהיה בסיון ראשון מסוג זה במסגרת הקיבוצית.

במשך תקופת הלמודים שלך שפלת בכמה מקרים. מהי אחוז ההצלחה?

אין כאן שאלה של הצלחה או רפוי - יש הטבה. המטרה שלנו להביא את הזקוק לעזרה, להבנה עצמית ולנסיון שהוא בעצמו יפתור את הבעיות שלו.

כמה זמן נמשך טיפול כזה?

לפעמים אחרי שיחה אחת או שתיים, אדם מסוגל בעצמו להגיע לפתרון בעיותיו. לפעמים זה יכול להיות שבועות, או חודשים וגם שנים. הכל תלוי בנסיבות.

(אחרי הרהור) כל מי שמטפל בעניינים אלה ומנסה לעזור לזולת, צריך גם להכיר במגבלות שלו עצמו. אם אני יודעת שלא אוכל לעזור - אלך הלאה לרופא או לפסיכיאטר.

המעביין הוא, שרוב המקרים שטפלנו בהם באנגליה הגיעו אלינו דרך הילדים. הביאו את הילד להתייעצות ומתוך הטיפול בילד מצאנו את מקור הבעיה בהורים עצמם. לעיתים הילד הוא השעיר לעזעזל, ויכולנו לעזור לילד רק במידה ועזרנו גם להורים.

האם שפלתם גם בבעיות של נוער מתבגר?

(בהתלהבות) ועוד איך! זהו שטח מעבין מאד, והצטערתי שלא התמחיתי בו, מובן שלהם יש בעיה גדולה של סמים למיביהם.

ולבסוף, איך תוכלי לסכם את תקופת הלמודיך?

(שוב בהתלהבות) זאת היתה תקופה מצויינת. זה בפלא להכנס לאוירה למודית. בעצם מצחק שאני, בגילי, אהפוך שוב לסטודנטית - אבל תאמיני לי שהדבר די מקובל היום - וזה פנטסטי! אני מאד בהנאתי ומחכה עכשיו ליישם את מה שלמדתי.

יעל נ.

הודעות

הודעה למילי ג'נות!

ביום חמישי וששי משעה 16.15 -

עד 17.00 אני מחלק שתילי פרחים.

חברים שלא הכינו אדמה לפני כן

(שבועיים לפחות) מתבקשים לא

לקחת שתילים כי אין להם הרבה

סיכויים להקלט. כדאי שיכינו

גינות לאביב.

איזק

הודעה מהמתפרה

מכירה ראשונה לקראת החורף

תקיים ביום שבת, 21.11,

מ- 10.30 - 12.30.

להתראות
שריטה

על מנת לתת לחברים הזדמנות של ממש לשקול בין השקפותי לבין השקפותיהם של אחרים בקשר לנושא החשוב הזה - אני מרגיש חובה להסביר את עמדתי בצורה ברורה ומקיפה.

א. הפרט - האדם - הוא הוא הערך החשוב, "תכלית בפני עצמו". תפקידה של החברה הטובה הוא לענות על הצרכים של חבריה. בקיצור - על החברה לשרת את הפרט.

ב. החברה תצליח בשרות זה רק כאשר היא תציב חוקים שמטרתם להגן על הפרט בפני ניצולו על ידי אחרים או אפילו ע"י החברה עצמה.

ג. ככל שהחברה טובה יותר, מתוקנת יותר, ישנה הנטייה (וגם הכח) לאפשר יותר חופש ליחידים בתוכה.

זה היה בכוון בכל דברי ימי העמים וגם בכוון היום. (השווה למשל - ארצות מערב אירופה לעומת הגוש המזרחי; ודרו לעומת סין; ישראל (או אפילו לבנון) לעומת ארצות ערב.

ד. כללים אלה טובים גם לחברה הקטנה של הקיבוץ. מצד אחד, בכל אותם התחומים שבהם אנחנו תלויים זה בזה - עבודה, אחריות בועדות, שתוף בחיבור, קופה משותפת - אין מבוס אלא לקבוע ביחד קווי התנהגות. מצד שני - בכל אותם השטחים שהתנהגותנו היא פרטית ואישית ואיננה משולבת במידה דומה עם שאר חברינו, אין החברה רשאית להתערב. כאן אני מתייחס לדעות בפוליטיקה, לאמונה דתית, ליחסי מין, לבחירת תחביב.

ברצוני להדגים את העקרונות הללו על ידי משלים מהמציאות של היום.

אני מצטרף לדעותיהם של אלה אשר רואים בעישון סמים סכנה מסויימת ומוכן בהחלט לנסות לשכנע אחרים לחדול מן העסוק הזה, אבל מסרב לכפות בכח את הדעה שלי. ובשביל זה - מאיר וג'אק אינם יכולים לסלוח לי.

אבל במקביל - התנועה לארץ ישראל השלמה נראית לי כמסוכנת ביותר. אם ממלכתנו תקבל היסוד של התנועה הזאת - נספח את כל השטחים ונביא עלינו מלחמה נוספת או אפילו מלחמות נוספות. ובכן, אלחם בכל כוחי נגד אותה תנועה - אבל הייתי גם מתנגד בתוקף לכל הצעה להוציא אותה מחוץ לחוק. מעבין לדעת מה דעותיהם של מאיר וג'אק בזה?

לראות אחד מחברינו מתמסר לשכרות בחדרו בודאי יכאיב לכולנו, ועלינו לעזור לו בכל דרך אפשרית, פרט לכח. במקביל, צר לנו לראות חבר אשר מתמסר לגמרי לישיבה לפני מקלט הטלביזיה - ושוב מחובתנו לנסות לעזור לו במתן עצה ושכנוע. אין לנו הזכות באף אחד מכל המקרים שהזכרתי לעיל, להסמין את עצמו כשופטים ולגזור דינם של אחרים.

למה אני מתעקש כל כך בעקידה זאת של חופש ליחיד? אולי בעיקר מכיוון שאינני מוכן לקבל "הכרעת הרוב" כדרך נכונה לקבוע התנהגות הפרט בחיים הפרטיים-המסוריים.

בשנת 1633 הניאו איטלקי אחד בשם גליליי לפני האפיפיור על מנת להתכחש לדעותיו שהשמש נמצאת במרכז העולם. גליליי היה בן 70, חולה וחצי עור כאשר "ויתר" על דעותיו. בארץ צפופית יותר הסתובב יהודי אחד אשר הגדיר את אלוהיו בצורה שונה מן הרגיל. קודם ניסו לשדל אותו בכסף לא להסביר עמדתו ברבים - ולאחר שנסיון זה לא עלה יפה - ניסו להתנקש בחייו. לבסוף החרימו אותו מהקהילה היהודית. זה היה ברור שפינוזה, אחד הטובים והאהובים מבין הפילוסופים הקדומים. ובמאה הבאה התגללו על תומס פיינ, כאשר העיז להצביע על כך שהתנ"ך מלא סתירות, בעובדות ובהגיון.

יש המשך...

אותו תומס פיין - אשר עודד את האמריקאים להשתחרר מאנגליה, השליכו אותו לבית כלא באנגליה כאשר הצדיק את המהפיכה בצרפת. וכאשר הגיע לצרפת - לא היה יכול לסבול את הטרור שם בגד ה"עשירים", ושוב השליכו אותו לבית כלא. ולבסוף, כאשר חזר לארצות הברית עלבו בו והזניחו אותו עקב הדפסת ספרו על התנ"ך! ובזמן יותר מודרני - שוב משליכים לבית כלא את הסופר-המשורר המאלף אוסקר וילד, עקב זה שהעדיף להתקשר למין הלא-נכון. או ברטרם רוסל - מבעד ממנו להרצות כמעט בכל האוניברסיטאות מכיוון שמנהגיו המיניים לא היו מקובלים על הפרופסורים המלומדים. רוסל אולי הדגול בין כל הוגי הדעות של המאה שלנו ואיש שללא ספק לחם משך 70 שנה בגד כל המשטרים הרודניים, וניסה לעזור לעולמנו האומלל - כמעט שברו אותו בגלל יחסיו המיניים.

ועכשיו אני רוצה לפנות למאיר ולג'אק ולשאול אותם - האם הם יודעים במה הואשמו כל האנשים הטובים האלה?
יש בהם סכנה לבריאות הנפשית והגופנית של הפרט. הם עשויים להתפשט כמו מחלה מדבקת. הם יכולים להשתלט על נפשם של מבוגרים וצעירים, והם עלולים להרוס כל חלקה טובה בחיינו, ולכן אנו חייבים לעקור אותם מקרבנו ולא לתת להם דריסת רגל אצלנו. "האם אלו המילים של האפיפיור, של הפוריטנים בארצות הברית, של הסניגור במשפט אוסקר וילד או של המלומדים באוניברסיטאות? זאת הגישה של כל אלה - אבל את המילים לקחתי ישר מהמאמר של ג'אק, מלפני שבוע, בקשר לסמים, שכרות, והפקרות מינית!!

לא, לא זאת הדרך. על הרוב להכריע בענינים אשר נוגעים לכלל הציבור. אבל תן ליחיד, תן לבפש הבודדת הקטנה הזאת להכריע בשביל עצמה, בכל הענינים הפרטיים, האישיים. אחרת ההיסטוריה הטרגית שצטטתי לעיל תחזור על עצמה.
הסכמתי עם חלק הארי של מאמרו הטוב של מיכאל מלפני שבוע ובהחלט אף פעם לא הצהרתי, אפילו ע"י הרמז הדק ביותר, שאני דוגל ב"חופש מלא". לא, אני תמים-דעים עם מיכאל שדבר כזה איננו יכול להתקיים בחברה כלשהי - אם בכלל.

אבל בחלק האחרון של מאמרו, מצאתי השקפה מסויימת אשר נראית לי כמסוכנת ביותר. מיכאל הסביר שהיות והצטרפנו "לחברה וולונטרית" מרצוננו החופשי - רשאית אותה חברה לקבוע בשבילנו חוקי התנהגות בכל תחום אשר נראה לרוב. קודם כל - ואולי זה לא ידוע למיכאל - כמעט ואין ארץ בעולם הנאור אשר תעמוד לצידו של הסכם כלשהו, אפילו הסכם אשר נחתם בכל הרצון הטוב בעולם, אשר שולל מן היחיד את זכויותיו הבסיסיות. אין בית-דין אשר יעמוד על הפעלת הסכם שלפיו פלוני מותר על זכותו להצביע לבית הנבחרים; או מותר על זכותו לבחור בכלתו, או מסכים להשתעבד לפלוני. זאת אומרת שמקובל - לדעתי בצדק - שאין איש יכול למכור את נפשו, לא לזולת ואפילו לא לחברה, אלא שתמיד נפשו בבעלותו הבלעדית בלבד.
שנית, החברים התלכדו והחליטו לשתף גורלם ביחד בכפר הנשיא על מנת להקים חברה טובה בנויה על העקרונות של שתוף, שיוויון, עזרה הדדית. תרבות עברית, ולקחת חלק בהגשמת החלום הציוני. לא הסכימו מראש על דרך התנהגותם בתחומים כה רגישים וכה אישיים כמו יחסי מין או השקפות דתיות. בתחומים אלה החברים לא ויתרו מראש, ולדעתי אין היום סיבה מספקת לותר עליהם עכשיו.

אני רוצה לסכם את עמדותי בעוד שתי הערות, קצת שוליות לדיון העיקרי אבל אף אל פי כן, די חשובות:

1. מעולם לא היו תופעות אכזריות יותר מאותם "הצדיקים" אשר החליטו "לטהר" את עולמנו מבגעים ע"י חוקים או כח הזרוע: הצלבנים אשר פלשו לארץ הקדושה, על מנת ל"טהר" אותה מהבגע של המוסלמים. בספרד האינקוויזיציה, אשר רצתה להציל בפשות היהודים, פן יטבלו לבצח בעולם הבא. וגרוע מכולם, הנאצים, אשר רצו "לטהר" את ארצם ואת העולם כולו מ"בגעים" כמו היהודים והבוגדים. חלילה לנו מללכת בעקבותיהם, ואפילו בקנה מידה זעיר. וחלילה לנו מלהתחיל לטפל ב"בגעים" בתוך החיים האישיים של חברינו. (ותדעו, היו כבר כמה תופעות אצלנו במשק של גזענות בקשר לדת ושל כפיה בקשר ליחסי מין).

יש המשך...

2. לא תתכן התפתחות מלאהבאף תחום של פעילות אנושית בתוך אורה של איסורים והגבלות אישיות. כלל זה כוחו יפה גם בעולם האומנות והמדע, גם בעולם האהבה וגם בשטח המוסר.

ומי כמו עמנו, שסבל תקופה כה ארוכה מחוסר חופש לעם וחופש הפרט; מי כמו עמנו שלחם בשביל חופש לעמים אחרים ובשביל חופש ליחידים. וצחוק הגורל הוא שדוקא אנו, המאושרים, אשר חזרנו לארצנו, דוקא אנו נתחיל לותר על אותו חופש שהיה כה קדוש משך כל ההיסטוריה היהודית.

קולין

אם תרצו - אין זו אגדה!

מנהגים שונים ומשונים יש לתנועה הקיבוצית, ואחד היפים ביותר הוא הכשרון לנצל הזדמנויות לחגוג ולשמוח. זה זמן רב שברוב הקיבוצים מקדישים יום או יומיים בשנה, מדי פעם, לנושא הילד וקוראים לזה "יום הילד".

הרעיון קודם - הרי גם לנו, כמו בכל ישוב, יש ילדים רבים, יפים, בריאים, חמודים, פיקחים וכל השאר - כן ירבו! - אז למה לא נעשה לנו "יום הילד"? ואיזה תאריך מתאים יותר מחנוכה? החלטנו? החלטנו!

נושא יש - ומכיוון שלילדי בית הספר יש חגיגת סיום שבת הלמודים, וגם בר-מצוה ואז מחנות, קייטנות, וחטיבה, וחברת ילדים - נשים את הדגש על הגיל הרך, ז.א. מתינוק עד גיל הגן.

תאריך יש: סוף שבוע ה- 6-25 לדצמבר, בר' ג' וד' לחנוכה. תוכניות גם כן כבר יש: רוצים לצלם את כל הילדים, להכין תערוכת ציורים, יריד, הצגות, סרטי מיקי-מאוז - והזמנו אפילו קוסם אמיתי!

ומה עוד אנחנו צריכים? כמובן, את עזרת החברים, עזרת ממשית של כל החברים! אל נשכח שכולנו היינו פעם ילדים, לכל ההורים היו פעם ילדים בפעוטון ובגן, ולכולנו יש חלק בכל זה!

אנו פונים בכל לשון של בקשה ל:-

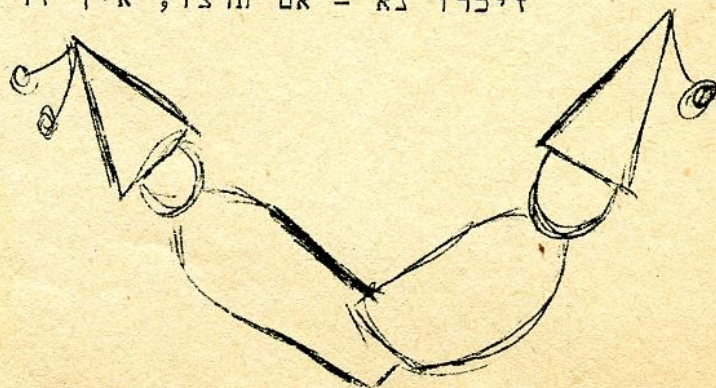
1. בעלי מקצוע ו/או כשרון בנגרות, מסגרות וצביעה;
2. חברים וחברות היכולים לעשות, לתקן ולשפץ צעצועים מכל חומר;
3. חברים וחברות עם רעיונות והצעות לביצוע ולשיפור מראה חצרות בתי הילדים;
4. חברה שסתם מוכנים לעזור בכל מיני דברים.

אנא פנו לרג' י, צביה או יעל נ' בהקדם לקבלת הוראות.

על הלוח ליד חדר הסדרן תמצאו רשימה על המתנדבים למבצע "יום הילד" לרשום את שמם, ואם אפשר, גם השטח שבו הם יכולים לעזור.

זיכרו נא - אם תרצו, אין זו אגדה!

הועדה ממארגנת

נספח לת' ביתנו!

מזמן רציתי לכתוב על הנזי במשקנו. אני חושב שהגיע הזמן לקיים דיון בנושא זה וטוב היינו עושים לו הקדשנו ערב לענין.

נזי מסודר ומטופח יכול להוסיף הרבה לחיי היום של כל החברים. הרי זה הרבה יותר בעים להסתכל על סביבה באה ומטופחת מאשר על זוהמה ולכלוך. התרוץ שאין לנו כסף או כח אדם אינו מצדיק השלמה עם האפסיות השוררת בתוכנו בענין זה. חוסר נזי הוא חוסר תרבות וחברים שמבקרים במשקים אחרים יודעים היטב שמשק מסודר העומד ברמה תרבותית מסוימת - דואג גם לנזי מסודר. איני משלה את עצי במחשבה שהשטח שלנו הוא קל להכנת נזי אך אפשר למצוא את המתאים לו.

הבעיה אצלנו, לדעתי, היא בעצם בעיה חברתית. אין מספר מספיק של חברים שמראה כפרנו חשוב להם וחברים רבים מדי מסתגרים בבתיהם. הנזי סביב הבתים צריך אמנם ויכול להיות אינדיבידואלי אך הוא תייב גם להתמזג בנוף הכללי ולא להסתגר מאחורי שיחים וגדרות. הדבר דורש תכנון קולקטיבי, רצון טוב והחלטה שלא לתת למצב להתדרדר עוד. לא יהיה קל לתקן את הטעון תיקון אך אין זה בלתי אפשרי.

חברים! אנו מגדלים דור חדש שאין לו כלל תודעה של נזי ואי אפשר לצפות מילדים שתהיה להם תודעה כזאת - כשאין הם רואים דוגמה מתאימה. אני בטוח שלחברים רבים איכפת איך אנו חיים והריני מציע שוב לקיים בהקדם דיון מקיף על הנושא.

הנזי מתכוון לכתוב בדברי הכפר, מפעם לפעם, בקשר לגינות סביב בתי החברים ואולי מאוחר יותר גם על טיפול בצמחי בית. יש גם תכנית להקים במשק-הילדים חממה, שתוכל לספק צמחי בית לחדרי החברים. אך על כל זה נשמע בעתיד.

איזק

דו"ח מועדת מחנה

מקום ארבעת הבתים הנוספים

(8 יחידות אחרונות מתוך ה-32)

על מיקום 12 הבתים הראשונים כבר מוסכם באסיפה. כעת עלינו לקבוע את מקום הבתים האחרונים.

בהתחשב בבימוקים הבאים:

- א. הצורך לפתח שטח בעייתי כל עוד שאנו בהנים מתקציבי הפוכנות.
- ב. אזור הצריפים, המיועד לבנייה בעתיד, דורש תכנון יסודי וכמובן הורדת צריפים, דבר שלא ניתן לעשות היום.
- ג. רצוי, מטעמים כספיים להקים בתים נוספים באזורים בהם כבר בונים.

מציעה ועדת המחנה להקים את הבתים האחרונים כדלקמן:-

- א. שני בתים בהמשך שורת הבתים החדשים בכיוון אל הבריכה.
 - ב. בית אחד מאחורי "הגינה של גבריאלי".
 - ג. בית אחד בשטח הבניה בדרום המחנה.
- הצעה זו תובא לאישור האסיפה.